

plan: Verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
Locatie Marathon - Eijsden

opdrachtgever: Gemeente Eijsden-Margraten

datum: 11 maart 2013

projectnummer: EM-301.001

bureau **VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

Locatie Marathon - Eijsden

verkennend natuurwaardenonderzoek

projectnummer: EM-301.001

bureau **VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

gulpen, 11 maart 2013

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
1 Methode	5
2 Terreinbeschrijving	6
3 Natuurwaarden	8
3.1 Flora	8
3.2 Fauna	9
3.3 Conclusies	13
4 Globale effectbeoordeling	14
4.1 Zoogdieren - vleermuizen	15
4.2 Zoogdieren - Steenmarter en Eekhoorn	15
4.3 Vogels	16
4.4 Zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet	16
4.5 Conclusies in relatie tot de Flora- en faunawet	17
Literatuurlijst	18
Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten	19

Inleiding

De gemeente Eijsden-Margraten heeft plannen voor de ontwikkeling van woningbouw op de locatie van de sporthal aan de Marathon in Eijsden. In verband met de noodzakelijke aanpassing van het bestemmingsplan, als onderdeel van de actualisatie van het bestemmingsplan Eijsden, dient nagegaan te worden wat de gevolgen zijn voor het aspect ecologie. De gemeente Eijsden-Margraten heeft bureau VERBEEK opdracht verleend om een verkennd natuurwaardenonderzoek uit te voeren in het gebied. Het voorliggende rapport bevat de resultaten van dit onderzoek. Daarbij wordt tevens op globale wijze aangegeven wat de effecten van de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan zijn op de gunstige staat van instandhouding van de populatie van de aangetroffen planten- en diersoorten. Figuur 1 geeft de ligging van het onderzoeksgebied weer.

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied.

Bureau VERBEEK

ir. M.A. Blaas
landschapsarchitect bnt

drs. G.M.T. Peeters
ecoloog

Gulpen, 11 maart 2013

1 Methode

Op 8 maart 2013 is een veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied en de directe omgeving. Alle tijdens dit veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet categorie 2 en 3) en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten.

Aan de hand van verspreidingsatlassen en van via internet toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna is nagegaan welke strenger beschermde planten- en diersoorten voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Daarnaast is een zogenaamde 'beknopte gegevensaanvraag' bij het Natuurloket gedaan voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in de literatuurlijst. De aldus verkregen informatie is merendeels slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau, terwijl een deel van deze verspreidingsgegevens daarnaast niet meer erg actueel is. Op basis van in het onderzoeksgebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat strenger beschermde planten en diersoorten momenteel duurzaam in het onderzoeksgebied voorkomen.

2 Terreinbeschrijving

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Hubert Smeetsstraat te Eijsden, in de gemeente Eijsden-Margraten. Een luchtfoto met de ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. De totale oppervlakte van het onderzoeksgebied bedraagt circa 0,5 ha.

Figuur 2: Locatie van het onderzoeksgebied (bron: Google Earth).

De RD-coördinaten van het zwaartepunt van het onderzoeksgebied zijn $X = 177.490$ en $Y = 310.050$. Het onderzoeksgebied is gelegen in het zuidelijk deel van kilometerhok 177-310.

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Eijsden. Het gebied wordt aan de west-, noord- en oostzijde begrensd door respectievelijk de straat Marathon, de Hubert Smeetsstraat en de Treffersteeg. Aan de zuidzijde grenst het gebied aan een fitness centrum. In het gebied kunnen globaal twee deelgebieden worden onderscheiden. Het westelijk deel van het onderzoeksgebied wordt gevormd door sporthal *Marathon* en omringend plantsoen (zie figuur 3 en 4). Het oostelijk deel van het onderzoeksgebied bestaat uit een grasveld (zie figuur 5) dat aan de west-, noord- en oostzijde wordt begrensd door een houtsingel (zie figuur 6 en 7). Op de hoek van de Hubert Smeetsstraat en de Treffersteeg staat hier een stroomhuisje (zie figuur 8).

Figuur 3: De sporthal, gezien in oostelijke richting.

Figuur 4: De sporthal, gezien in zuidoostelijke richting.

Figuur 5: Het grasveld, met op de achtergrond de sporthal, gezien in westelijke richting.

Figuur 6: De Houtsingel langs de Hubert Smeetsstraat, gezien in westelijke richting.

Figuur 7: De Treffersteeg met links de houtsingel langs het grasveld, gezien in noordelijke richting.

Figuur 8: Het stroomhuisje op de hoek van de Hubert Smeetsstraat en de Treffersteeg.

3 Natuurwaarden

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van 9 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt tussen niet beschermde soorten, algemene soorten (categorie 1), beschermde soorten (categorie 2) en streng beschermde soorten (categorie 3). Overzichten van de tijdens het veldbezoek aangetroffen soorten van deze soortgroepen zijn als bijlage 1 in dit rapport opgenomen.

3.1 Flora

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied 27 soorten hogere planten aangetroffen. Een overzicht van de waargenomen plantensoorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Tuinplanten en aangeplante soorten zijn niet geregistreerd. Bij twijfel is de soort wel genoteerd. Vrijwel alle aangetroffen soorten komen in Nederland en Limburg algemeen tot zeer algemeen voor en zijn niet in hun voorkomen bedreigd. Geen van de soorten wordt genoemd op de landelijke Rode lijst of geniet wettelijk bescherming krachtens de Flora- en faunawet.

Bij de provinciale vegetatiekartering in 2009 is het plangebied niet onderzocht. Elders in het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar vier wettelijk beschermde plantensoort aangetroffen, waaronder twee strenger beschermde soorten, te weten Ruig klokje en Wilde marjolein (beide categorie 2: beschermde soorten). Naast Wilde marjolein zijn ook enkele waarnemingen van Velsalie (categorie 2) bekend uit het betreffende kilometerhok (bron: www.waarneming.nl). Dit stemt overeen met de gegevens die bekend zijn bij het Natuurloket en waarin voor het betreffende kilometerhok de aanwezigheid van zeven wettelijk beschermde plantensoorten wordt genoemd, waaronder drie strenger beschermde.

Ruig klokje, Wilde marjolein en Veldsalie zijn door het ontbreken van geschikte standplaatsen niet in het plangebied te verwachten. Op basis van hun verspreiding en hun ecologie kan de aanwezigheid van andere wettelijk strenger beschermde plantensoorten eveneens uitgesloten worden geacht.

3.2 Fauna

3.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Volgens gegevens in 'Zoogdieren van Limburg' (Huizenga *et al.*, 2010) zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2007 elf vleermuissoorten (alle categorie 3: streng beschermde soorten) waargenomen: Brandts vleermuis, Watervleermuis, Franjestaart, Ingekorven vleermuis, Meervleermuis, Vale vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000-2010 twee of drie vleermuissoorten, maar beschouwt het kilometerhok slecht onderzocht op zoogdieren. Het is niet bekend welke vleermuissoorten het betreft.

Informatie over de aanwezigheid en het terreingebruik van vleermuizen in het onderzoeksgebied is niet beschikbaar. Door het ontbreken van geschikte invliegopeningen zijn de spouwen en eventueel daklagen van de sporthal niet toegankelijk voor gebouwenbewonende vleermuizen. Wel zou een stroomhuisje op de hoek van de Hubert Smeetsstraat en de Treffersteeg door de aanwezigheid van een voor vleermuizen toegankelijk dakbeschoot als vaste verblijfplaats voor vleermuizen kunnen fungeren (zie figuur 9). Bomen met geschikte boomholten zijn in het onderzoeksgebied niet aanwezig, zodat de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten uitgesloten is. In het gehele onderzoeksgebied kan gerekend worden met foeragerende of overvliegende vleermuizen, terwijl de houtsingel langs de randen van het grasveld mogelijk een geleidende functie heeft.

Figuur 9: Het stroomhuisje is voor vleermuizen toegankelijk via niet aansluitende dakpannen (zie pijlen).

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek werd in het bosplantsoen langs de sporthal een Konijn waargenomen. Het Konijn komt in Nederland en Limburg algemeen voor en valt onder het lichtste beschermingsregime van de Flora- en faunawet (categorie 1: algemene soort).

In 'Zoogdieren van Limburg' worden voor het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2007 naast meerdere algemene soorten vijf strenger beschermde zoogdiersoorten genoemd, te weten Eckhoorn, Hamster, Bever, Steenmarter en Das. Het

Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000-2010 de aanwezigheid van twee of drie strenger beschermde zoogdiersoorten. Het is onzeker welke soorten dit betreffen. Van de Eekhoorn is een recente waarneming bekend van de noordrand van de bebouwde kom van Eijsden (bron: www.waarneming.nl), terwijl de Bever voorkomt langs de Maas.

De omgeving van het onderzoeksgebied lijkt geschikt als leefgebied voor de Steenmarter en de soort zou ook in het onderzoeksgebied aangetroffen kunnen worden. Er valt echter slechts te rekenen met een beperkte functie als foerageergebied: de sporthal of het stroomhuisje zijn voor de Steenmarter niet toegankelijk en ook elders in het onderzoeksgebied ontbreken rommelhoekjes die als rust- of nestelplaats kunnen fungeren. Het bosplantsoen en de houtsingel rond het grasveld vormen een mogelijk leefgebied voor de Eekhoorn; tijdens het veldbezoek kon echter worden geconstateerd dat eekhoornnesten momenteel zeker niet in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Hamster, Bever en Das zijn gezien de ligging binnen de bebouwde kom niet in het onderzoeksgebied te verwachten. Een duurzame aanwezigheid van andere strenger beschermde soorten in het onderzoeksgebied kan op grond van het ontbreken van geschikt leefgebied eveneens uitgesloten worden.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied twaalf vogelsoorten waargenomen (alle categorie 3: streng beschermde soorten). Een overzicht van alle waargenomen soorten is als bijlage 1 in deze rapportage opgenomen. Het betreft alle in Nederland en Limburg algemeen voorkomende broedvogelsoorten waarvoor in of rond het plangebied geschikte broedlocaties voorhanden zijn zodat het aannemelijk is dat ze hier tot broeden komen. Soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Tijdens het provinciaal broedvogelonderzoek in 2009, waarbij alleen minder algemene en zeldzame soorten worden onderzocht, is het plangebied niet onderzocht. In het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar 39 soorten broedvogels aangetroffen, waaronder drie soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen, te weten de Steenuil, Buizerd en Huismus. Ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen zijn volgens de gegevens in de 'Avifauna van Limburg' (Hustings *et al.*, 2006) in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1992-2004 nog zeven andere broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen aangetroffen: Wespandief, Havik, Sperwer, Kerkuil, Ransuil, Gierzwaluw en Grote gele kwikstaart.

Het onderzoeksgebied vormt een geschikt broedgebied voor diverse algemene broedvogelsoorten, met name diverse kleine zangvogels (alle categorie 3: streng beschermde soorten). Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten moet worden gerekend met de mogelijke aanwezigheid van de Huismus waarvoor in het stroomhuisje op de hoek van de Hubert Smeetsstraat en de Treffersteeg geschikte nestlocaties aanwezig zijn. De sporthal bevat voor deze soort geen geschikte nestlocaties. Gierzwaluw, Steenuil, Kerkuil en Grote gele kwikstaart zijn in gebouwen broedende vogelsoorten maar de in het onderzoeksgebied aanwezige gebouwen zijn voor deze soorten niet geschikt. Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat in de houtsingel en in het bosplantsoen geen roofvogelnesten en dergelijke aanwezig zijn. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat Buizerd, Wespandief, Havik, Sperwer en Ransuil zeker niet broeden in het onderzoeksgebied.

3.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Amfibieën

Volgens de landelijke verspreidingsgegevens van RAVON (Van Delft *et al.*, 2012) zijn in de periode 2002–2011 naast enkele algemenere soorten vier strenger beschermde amfibieënsoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Alpenwatersalamander (categorie 2: beschermde soort), Vroedmeesterpad, Rugstreeppad en Poelkikker (alle categorie 3: streng beschermde soorten). Bij het Natuurloket zijn voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2000–2010 waarnemingen van drie amfibieënsoorten bekend, waaronder één strenger beschermde soort. Door het ontbreken van open water of andere vochtige biotopen vormt het onderzoeksgebied geen aantrekkelijk leefgebied voor amfibieën. Een duurzame aanwezigheid van strenger beschermde amfibieënsoorten is derhalve uitgesloten.

Reptielen

De verspreidingsgegevens van RAVON geven voor het betreffende uurhok vier reptielensoorten: Levendbarende hagedis (categorie 2: beschermde soort), Hazelworm en Muurhagedis (beide categorie 3: streng beschermde soorten). Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen strenger beschermde reptielensoorten. Mede door het ontbreken van geschikt leefgebied is een duurzame aanwezigheid van reptielen in het onderzoeksgebied uitgesloten.

Vissen

De verspreidingsgegevens van RAVON noemen voor het betreffende uurhok twee wettelijk beschermde vissoorten, namelijk Meerval en Rivierdonderpad (beide categorie 2: beschermde soorten). Het Natuurloket noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen wettelijk beschermde vissoorten. Door het ontbreken van open water komen in het onderzoeksgebied geen vissen voor.

3.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren

Dagvlinders

Volgens het 'Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (EIS-Nederland *et al.*, s.a.) zijn in de periode 1999–2006 zeven wettelijk beschermde dagvlindersoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk de Keizersmantel, Dwergblauwtje, Bruin dikkopje, Veldparelmoervlinder, Rouwmantel, Grote vos en Klaverblauwtje (alle categorie 3: streng beschermde soorten). Het Natuurloket beschouwt het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen met 25 soorten goed onderzocht op dagvlinders en noemt voor het betreffende kilometerhok één wettelijk beschermde dagvlindersoorten. Het is aannemelijk dat dit het Bruin dikkopje betreft, waarvan ten minste één vrij recente waarneming bekend is uit een extensief begraasd grasland langs de Maas, in het westelijk deel van het kilometerhok (2010: bron: www.waarneming.nl). Door het ontbreken van geschikt leefgebied is een duurzame aanwezigheid van deze of andere strenger beschermde dagvlindersoorten in het onderzoeksgebied echter uitgesloten.

Libellen

In de periode 1999–2006 zijn er volgens voornoemd Waarnemingenverslag géén wettelijk beschermde libellensoorten aangetroffen in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het Natuurloket noemt voor het betreffende kilometerhok evenmin beschermde libellensoorten, terwijl het kilometerhok als goed onderzocht op libellen wordt beschouwd. Een duurzame aanwezigheid van wettelijk beschermde libellensoorten kan op grond van hun ecologie en verspreiding uitgesloten worden.

Overige soortgroepen

Ten aanzien van de 'overige soortgroepen' (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen) zijn bij het Natuurloket geen waarnemingen van strenger beschermde soorten (categorie 2 of 3) bekend voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. De aanwezigheid in het onderzoeksgebied van strenger beschermde vertegenwoordigers van deze 'overige soortgroepen' kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) worden uitgesloten.

3.3 Conclusies

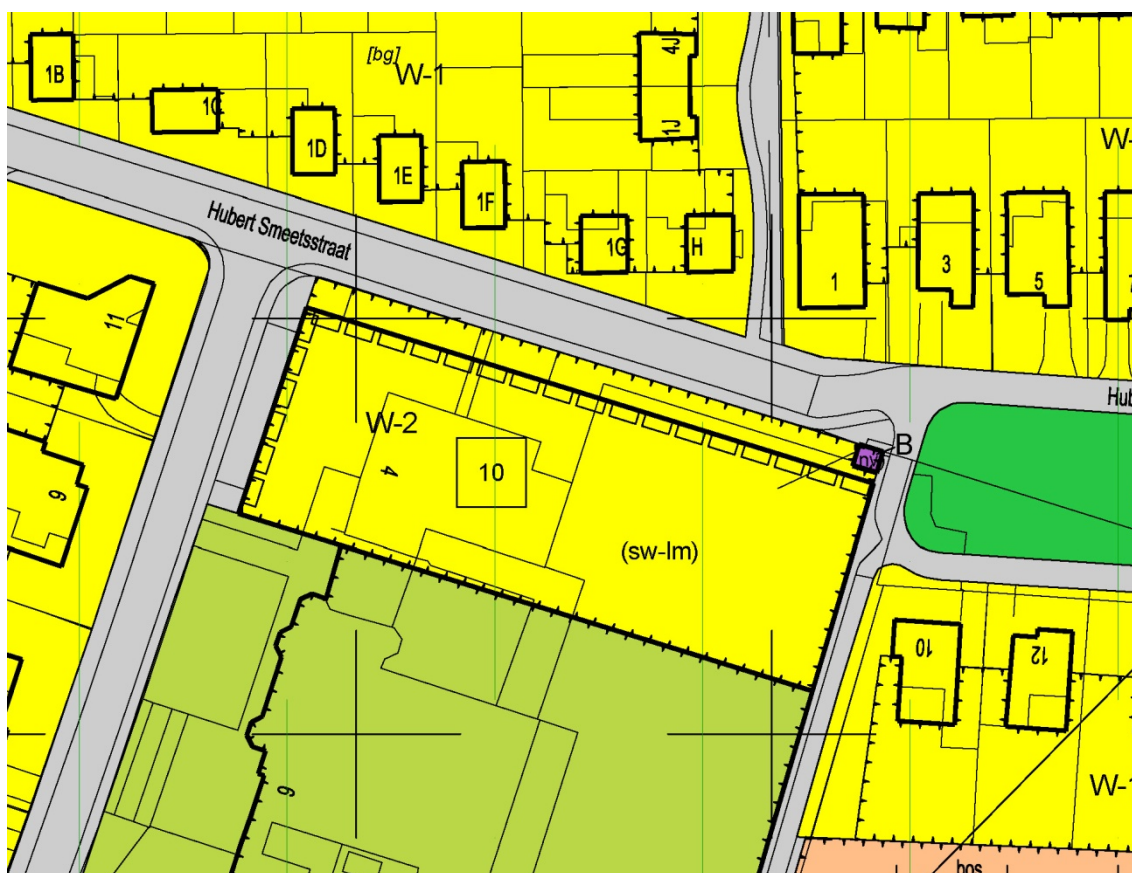
Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek en de gegevens uit de geraadpleegde literatuur kunnen de volgende conclusies worden getrokken aangaande het voorkomen van beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied:

1. Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen.
2. In het onderzoeksgebied komen strenger diersoorten voor, namelijk een aantal algemene broedvogelsoorten, waaronder mogelijk een soort met jaarrond beschermde nesten (Huismus). Daarnaast valt te rekenen met de mogelijke aanwezigheid van één of enkele vleermuissoorten, Eekhoorn en Steenmarter.
3. Ten aanzien van voornoemde strenger beschermde plant- en diersoorten kan worden gesteld dat nesten van de Huismus en verblijfplaatsen van gebouwenbewonende vleermuizen slechts te verwachten zijn in het stroomhuisje op de hoek van de Hubert Smeetsstraat en de Treffersteeg, en niet in de sporthal. Voor vleermuizen kan verder worden gerekend met een mogelijke functie als foerageergebied en een mogelijk geleidende functie van de houtsingel langs het grasveld. Ten aanzien van Eekhoorn en Steenmarter valt slechts te rekenen met een beperkte functie als foerageergebied: nesten en dergelijke van deze soorten zijn momenteel niet in het gebied aanwezig.
4. Wettelijk strenger beschermde (categorie 2 en 3) soorten planten, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelden' komen in het onderzoeksgebied niet voor.

Voor niet beschermde soorten en algemene soorten (categorie 1) is slechts de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing (zie hoofdstuk 4). De effecten van de voorgenomen ingreep op (streng) beschermde soorten, voor zover van belang voor het onderzoeksgebied, worden in hoofdstuk 4 globaal beoordeeld.

4 Globale effectbeoordeling

Op basis van de conclusies uit hoofdstuk 3 kan worden gesteld, dat bij de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan op de locatie Marathon rekening gehouden dient te worden met vleermuizen, Steenmarter, Eekhoorn en de Huismus. Voor deze soorten wordt in dit hoofdstuk op globale wijze beschreven of de voorgenomen ingreep leidt tot overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet. Het betreft daarbij met name artikel 9 (doden), artikel 10 (opzettelijk verstoren) en artikel 11 (vernietigen, beschadigen, ongeschikt maken). Voor de overige planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet die aan het einde van dit hoofdstuk wordt toegelicht.

Figuur 11: De uitsnede uit het bestemmingsplan met betrekking tot de locatie Marathon. De bestemming wijzigt in het plangebied van Recreatie in Wonen.

In het bestemmingsplan wordt binnen het plangebied de ontwikkeling van een tiental woningen mogelijk gemaakt. De nog aanwezige sporthal zal daartoe op termijn gesloopt worden. De inrichting van het gehele gebied zal wijzigen wanneer de woningen gerealiseerd worden. Hiervoor bestaan echter nog geen concrete plannen. Binnen de bestemming wonen kunnen als die aspecten gerealiseerd worden die bij de ontwikkeling van een tiental woningen noodzakelijk zijn, waaronder groenvoorzieningen. De bestemming biedt zodoende ruimte voor behoud en/of realisatie van openbaar groen.

4.1 Zoogdieren - vleermuizen

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk het leefgebied voor een aantal soorten vleermuizen (alle categorie 3: streng beschermd). Van deze soorten zijn de vaste verblijfplaats en het essentiële leefgebied (foerageergebied en de routes daar naartoe) beschermd via de Flora- en faunawet.

Het elektriciteitshuisje op de hoek Hubert Smeetsstraat en Treffersteeg lijkt geschikt als verblijfplaats voor gebouwenbewonende vleermuizen (zie figuur 9), met name voor de betrekkelijk algemene Gewone dwergvleermuis. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte boomholten en dergelijke voor boombewonende vleermuizen waargenomen.

Het elektriciteitshuisje blijft behouden en is als zodanig bestemd. Mits voldoende geleidingsroutes gehandhaafd blijven, bestaat geen aanleiding om aan te nemen dat de mogelijk in het huisje aanwezige verblijfplaats verloren zal gaan. Ondanks de wijziging van de bestemming biedt het bestemmingsplan voldoende mogelijkheden om dat te waarborgen.

Naast de mogelijke aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen is het aannemelijk, dat het onderzoeksgebied onderdeel is van foerageergebied en migratieroutes. Het terrein wordt voor een groot deel heringericht en de huidige groenstructuur zal voor een groot deel wijzigen. Binnen de bestemming is de mogelijkheid behouden om groenvoorzieningen te realiseren/behouden. De wijziging van het bestemmingsplan staat zodoende het behouden van geleidingsroutes en foerageergebied niet in de weg. Daarnaast dragen ook toekomstige tuinrichtingen bij aan de aanwezigheid van foerageergebied voor vleermuizen.

Door een vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol uit te voeren kan achterhaald worden hoe vleermuizen op dit moment gebruik maken van het onderzoeksgebied. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode april-september. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan worden achterhaald welke onderdelen van de aanwezige groenstructuur essentieel zijn voor de vleermuis, zodat deze elementen mogelijkerwijs geïntegreerd kunnen worden in het bouwplan als openbare groenstructuur.

Gezien de locatie binnen de bebouwde kom van Eijsden en de ligging naast het park rondom het gemeentehuis en de groenstructuur van het openluchtzwembad kan in het onderzoeksgebied niet worden gesproken van essentieel foerageergebied voor de vleermuis. Indien zich in het elektriciteitshuisje een vaste verblijfplaats van een of meerdere vleermuizen bevindt, dan is wel sprake van een geleidingsroute via de groenstructuur die in stand gehouden dient te worden. Doet die situatie zich voor, dan dient bij de ontwikkeling van het bouwplan Marathon ter dege rekening te worden gehouden met vleermuizen, zodat voorkomen wordt, dat een via de Flora- en faunawet ontheffingsplichtige situatie ontstaat in verband met het ongeschikt maken van een vaste verblijfplaats (artikel 11 van de Flora- en faunawet). Die situatie kan ontstaan indien de mogelijkerwijs aanwezige vaste verblijfplaats als gevolg van de bouwplannen niet meer bereikbaar is vanuit de omliggende groene gebieden.

4.2 Zoogdieren - Steenmarter en Eekhoorn

De Steenmarter en de Eekhoorn (beide categorie 2: beschermd) maken mogelijk gebruik van het onderzoeksgebied als foerageergebied. Vaste verblijfplaatsen van beide soorten zijn niet aanwezig. Indien bij de ontwikkeling van het bouwplan wordt gewerkt wordt op basis van een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode, dan wordt overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet voorkomen. Het betreft daarbij de verbodsartikelen ten aanzien van het doden van dieren (artikel 9), het verstoren van dieren (artikel 10) en het beschadigen, wegnemen of ongeschikt maken van vaste verblijfplaatsen van dieren (artikel 11). In het voorliggende geval zou gewerkt kunnen worden op basis van de gedragscode voor Bouwend Nederland.

De wijziging van het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor de gunstige staat van instandhouding van de populatie van beide soorten. Gezien de inrichting van de directe omgeving van het onderzoeksgebied blijft voldoende leefgebied in stand voor beide soorten.

4.3 Vogels

Diverse vogelsoorten (alle categorie 3: streng beschermd) komen tot broeden in het onderzoeksgebied. De nesten van de in het onderzoeksgebied voorkomende vogels zijn, met uitzondering van de Huismus, slechts beschermd vanaf het moment van de bouw van het nest tot en met het moment van uitvliegen van de jongen. Om zorgvuldig handelen te kunnen garanderen gelden de onderstaande maatregelen. Een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is in dat geval niet noodzakelijk.

- Om te voorkomen dat eventueel nesten van broedende vogels worden verstoord en vernietigd, dienen de werkzaamheden in het onderzoeksgebied bij voorkeur buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli) plaats te vinden. Afhankelijk van de weersomstandigheden komen diverse vogelsoorten ook buiten het broedseizoen al of nog tot broeden.
- Om zeker te zijn, dat de werkzaamheden in het onderzoeksgebied zonder problemen kunnen worden uitgevoerd, dient het onderzoeksgebied minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog/bioloog te worden nagelopen op de aanwezigheid van broedlocaties van in het onderzoeksgebied voorkomende vogels. Deze controle dient in ieder geval bij werkzaamheden in het broedseizoen te worden uitgevoerd en wordt ten strengste aangeraden bij werkzaamheden in de periode van 15 juli tot en met eind september. Daarbuiten zijn de weersomstandigheden bepalend voor de mogelijkheid tot het aantreffen van broedgevallen.
- Indien nesten worden aangetroffen, dienen in een voor de soort specifieke zone rond het nest geen werkzaamheden te worden uitgevoerd, totdat de jongen het nest verlaten hebben. Aangezien in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied de opgaande beplantingen langs drie zijden van het terrein behouden blijven, zullen werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen opgestart kunnen worden. De gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties van de in het onderzoeksgebied broedende vogelsoorten komt zodoende niet in gevaar.

De nesten van de Huismus zijn jaarrond beschermd. De enige locatie in het onderzoeksgebied waar mogelijk nesten van de Huismus aanwezig zijn, betreft het elektriciteitshuisje. Aangezien dit gebouwtje behouden blijft en als zodanig is bestemd kan ook voor de Huismus volstaan worden met de hierboven beschreven aandachtspunten. Mits de soort er tot broeden komt, dient aanvullend rondom het huisje voldoende dekking aanwezig te blijven en voldoende foeragemogelijkheden. Is dat het geval, dan ontstaat geen overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet voor het ongeschikt maken van vaste verblijfplaatsen.

4.4 Zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet

Voor het vervolgtraject geldt, dat te allen tijde de algemene zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing is. Dit houdt in, dat handelingen die niet noodzakelijk zijn met betrekking tot de voorgenomen ingreep en die nadelig zijn voor de in en om het onderzoeksgebied voorkomende flora en fauna, achterwege moeten blijven. Hieronder valt onder andere beschadiging van te handhaven beplantingen en opzettelijke verstoring van de aanwezige fauna.

4.5 Conclusies in relatie tot de Flora- en faunawet

Ten aanzien van de wijziging van het bestemmingsplan kan op basis van voorgaande paragrafen gesteld worden dat het planologisch mogelijk maken van woningbouwontwikkeling geen direct effect heeft op de duurzame instandhouding van de populatie van zowel vleermuizen, Steenmarter, Eekhoorn als de Huismus. Bij de uitwerking van het woningbouwplan is het echter wel wenselijk om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid en het terreingebruik van vleermuizen om zo nodig bestaande groenstructuren te kunnen integreren in het plan. Daarmee kan overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet met betrekking tot vaste verblijfplaatsen en essentiële verbindingroutes voorkomen worden. Ditzelfde geldt voor de Huismus.

Daarnaast is het wenselijk om bij de realisatie van het bouwplan te werken conform een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Op die manier kan overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet voorkomen worden.

Wat is een gedragscode op basis van de Flora- en faunawet?

Een gedragscode op basis van de Flora- en faunawet omvat allereerst algemene randvoorwaarden met betrekking tot de omgang met flora en fauna, zoals de onderzoekspllicht, de inzet van deskundigen en de plicht tot het opstellen van ecologische werkprotocollen voor werkzaamheden in het leefgebied van de aangetroffen soorten. Daarnaast omvat de gedragscode randvoorwaarden die gelden voor bepaalde werkzaamheden, uitgesplitst per soortgroep. Zo wordt bijvoorbeeld aangegeven in welke periode van het jaar de werkzaamheden bij voorkeur uitgevoerd dienen te worden, maar ook welke specifieke maatregelen getroffen dienen te worden ten aanzien van specifieke diersoorten teneinde de gunstige instandhouding van de aanwezige populatie te kunnen waarborgen.

Werken op basis van een gedragscode heeft met name voordelen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten (categorie 2) en broedvogels, aangezien werken op basis van de gedragscode onder voorwaarden vrijstelling geeft van de verbodsartikelen 8 tot en met 12 (verstoren, beschadigen, verwijderen, vernietigen) uit de Flora- en faunawet.

Er bestaat reeds een groot aantal gedragscodes. Deze zijn bruikbaar indien de voorgenomen werkzaamheden ten aanzien van de realisatie van de wooneenheden overeenkomen met de werkzaamheden beschreven in een gedragscode. Alleen dan mag een gedragscode namelijk gebruikt worden. Een bruikbare gedragscode is bijvoorbeeld die van Bouwend Nederland.

Literatuurlijst

Delft, J. van, F. Spikmans & P. Frigge, 2012. Waarnemingenoverzicht 2011. RAVON 14(4): 92-104.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, s.a. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols & P. Voskamp, 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Natuurloket, 2013. Beknopte eenmalige levering uit de NDFD voor kilometerhok 177-310, d.d. 9 maart 2013.

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels)
www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Planten			
Zandraket	<i>Arabidopsis thaliana</i>	Zomereik	<i>Quercus robur</i>
Gevlekte aronskelk	<i>Arum maculatum</i>	Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
Madeliefje	<i>Bellis perennis</i>	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>
Kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>	Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>
Kluwenhoornbloem	<i>Cerastium glomeratum</i>	Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>
Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>	Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
Vroegeling	<i>Erophila verna</i>	Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
Rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>	Taxus	<i>Taxus baccata</i>
Speenkruid	<i>Ficaria verna</i>	Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>	Veldereprijs	<i>Veronica arvensis</i>
Klimop	<i>Hedera helix</i>	Klimopereprijs	<i>Veronica hederifolia</i>
Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>	wikke sp.	<i>Vicia sp.</i>
Straatgras	<i>Poa annua</i>		
Zoogdieren			
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>		
Vogels			
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	Koolmees	<i>Parus major</i>
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	Ekster	<i>Pica pica</i>
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	Merel	<i>Turdus merula</i>
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>

